

รายงานการวิจัย

เรื่อง

ลักษณะสัณฐานวิทยาของสปอร์ฮอร์นเวิร์ตบางชนิดในประเทศไทย
Spore Morphology of Selected Hornworts in Thailand

=

สหัส จันทนาอรพินท์

ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ทุนอุดหนุนการวิจัยจากเงินกองทุนวิจัยคณะวิทยาศาสตร์
ประเภทพัฒนานักวิจัย
ปีงบประมาณ 2550

บทคัดย่อ

การศึกษาสัณฐานวิทยาสปอร์และชูโดอีเลเตอร์ของฮอร์นเวิร์ต 14 ชนิด จัดอยู่ใน 6 สกุล 3 วงศ์ ภายใต้กล้องจุลทรรศน์แบบใช้แสงและกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด จัดทำคำบรรยายลักษณะ และบันทึกภาพของสปอร์และชูโดอีเลเตอร์ จากผลการศึกษาพบว่าลักษณะรูปร่าง ลวดลาย ของสปอร์และชูโดอีเลเตอร์ สามารถใช้ในการระบุชนิดของฮอร์นเวิร์ตที่พบในประเทศไทยได้ ยกเว้น *Dendroceros javanicus* (Nees) Gottsche et al. และ *D. subplanus* Steph. ไม่สามารถจำแนกได้ด้วยลักษณะของสปอร์และชูโดอีเลเตอร์ นอกจากนี้ได้จัดทำรูปวิธานระบุชนิดฮอร์นเวิร์ตในประเทศไทยด้วย

Abstract

The spore and pseudoelater morphology of fourteen hornworts species belonging to six genera and three families were studied under the light and the scanning electron microscope. The morphology of spore and pseudoelater are described and photographed. The results shown that sporoderm ornamentation and pseudoelater morphology are taxonomic significance, except in *Dendroceros javanicus* (Nees) Gottsche et al. and *D. subplanus* Steph. An artificial key to species of Thai hornworts is proposed.